

Turkse lira zakt naar nieuw dieptepunt

Mehmet Simsek (links), de nieuwe Turkse minister van Financiën, belooft een orthodoxer monetair beleid.
©REUTERS

Ondanks het beloofde orthodoxer beleid van Mehmet Simsek, de nieuwe minister van Financiën, heeft de Turkse lira de grootste duik in meer dan een jaar genomen. Daarmee is de munt naar een nieuw dieptepunt gezakt.

Het beloofde orthodoxer beleid van Mehmet Simsek, de nieuwe minister van Financiën, is nog niet voelbaar. De lira heeft sinds de tweede ronde van de presidentsverkiezingen al 12 procent van zijn waarde verloren. Woensdag versnelde de val van de lira. De munt zakte met 7 procent naar 24,9 lira per euro, het grootste dagverlies sinds eind 2021. Daarmee keldert de munt naar een nieuw dieptepunt.

In de aanloop naar de Turkse verkiezingen in mei had de Turkse centrale bank een poging ondernomen de economie in een beter daglicht te zetten. De centrale bank stutte de lira door massaal dollars te verkopen en lira's te kopen. De interventies hebben de valutareserves flink doen dalen. Tussen Nieuwjaar en de verkiezingen ging het om 30 miljard dollar (28 miljard euro). Valutahandelaars zeggen dat Turkse staatsbanken hun dollarverkopen hebben stopgezet en daardoor de lira niet meer ondersteunen.

Monetaire kamikaze

De Turkse president Recep Tayyip Erdogan staat bekend om zijn onorthodoxe monetaire opvattingen. Bijna alle economen zijn ervan overtuigd dat je een hoge inflatie en een oververhitte economie afkoelt met renteverhogingen. Erdogan weigert dat te geloven. Vanuit zijn islamitische overtuiging vindt hij rente haram, zondig. Erdogan beweert dat de negatieve neveneffecten van zijn beleid alleen maar een buitenlandse oorsprong kunnen hebben.

-55%

WAARDEDALING

De lira verloor sinds 2021 55 procent van zijn waarde ten opzichte van de euro.

Door die halsstarrige overtuiging verliest de lira sinds 2021 fors terrein. Ondanks de hevige inflatie heeft Erdogan aangedrongen op enorme renteverlagingen, waarbij de belangrijkste beleidsrente is gedaald van 19 procent in maart 2021 naar 8,5 procent vandaag.

Daardoor verloor de lira de afgelopen twee jaar 55 procent tegenover de euro. Ondanks die enorme achteruitgang vinden valutahandelaars de lira nog altijd overgewaardeerd in vergelijking met de economische situatie van Turkije.

Erdogan ondernam al twee pogingen om de monetaire kamikaze te dempen. Ankara hoopte in 2021 de lira te stabiliseren door een soort depositogarantie voor spaartegoeden in lira in te voeren, met compensaties als het wisselkoersverlies op de lira groter is dan de spaarrente. Dat was in feite een door Erdogan verketterde renteverhoging via de achterdeur [↗](#). Daarnaast kochten de staatsbanken massaal lira's. De nieuwe duik illustreert dat dat onvoldoende was om de lira te stutten.

Frisse hoop

De herverkiezing van Erdogan maakte er de monetaire vooruitzichten niet rooskleuriger op. Maar Simsek beloofde bij zijn aanstelling een ommezwaai van het onorthodoxe beleid. Zijn prioriteit is de torenhoge inflatie: in mei bedroeg die 39,6 procent, na een piek van 85 procent vorig jaar. Hij wil de economie herstellen door de renteverlagingen en andere onconventionele maatregelen een halt toe te roepen.

Nu rijst de vraag: moest de lira voor een laatste keer de dieperik in om nadien te stijgen? De eerste hoopvolle signalen komen van de gestegen koersen van de Turkse dollarobligaties. Die wijzen op opluchting onder beleggers. Of de beloofde ommezwaai van Simsek de druk verder van de ketel kan halen, moet hij nog bewijzen.